

Tunnels

Roderick Gordon &
Brian Williams

the house of books

Oorspronkelijke titel: Tunnels

Oorspronkelijke uitgave: Chicken House

Copyright © 2008 Tekst Roderick Gordon & Brian Williams en Chicken House

Copyright voor het Nederlandse taalgebied © 2008 The House of Books,

Vianen/Antwerpen

Vertaling: Karien Gommers en Hanneke van Soest

Vormgeving omslag: Studio Jan de Boer

Omslagillustratie: David Wyatt

Binnenwerk: ZetSpiegel, Best

Illustratie binnenwerk: Brian Williams

ISBN 978 90 443 3613 9

NUR 284

D/2012/8899/81

www.tunnelshetboek.nl

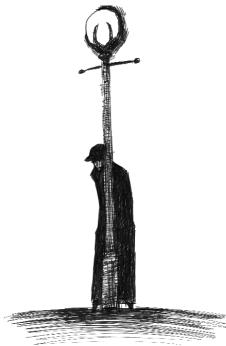
www.tunnelsthebook.com

www.thehouseofbooks.com

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd
en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke
andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

DEEL I

Splijtende aarde

I

Sggloef! Het pikhouweel zakte diep weg in de klei en stuitte met een doffe klap op een onzichtbaar stuk granaat.

‘Dit zou het weleens kunnen zijn, Will!’

Dr. Burrows kroop naar voren in de benauwde tunnel. Hijgend en zwetend begon hij in de aarde te graven. Zijn adem vormde wolkjes in de vochtige lucht. In het gezamenlijke licht van hun helmlampen werd met elke schep aarde meer onthuld van de oude houten planken en hun met teer bedekte, splinterige oppervlak.

‘Geef me de koevoet.’

Will rommelde in zijn tas, haalde de botte, blauwe koevoet tevoorschijn en gaf hem aan zijn vader, die zijn blik strak gericht hield op de planken voor hem. Terwijl dr. Burrows de platte kant van de koevoet tussen twee planken plaatste, duwde hij er met zijn hele gewicht tegenaan om kracht te zetten. Vervolgens wrikte hij de koevoet heen en weer. De planken kraakten en kreunden tegen hun verroeste spijkers totdat ze ten slotte opbolden en met een lude klap losbraken. Will deinsde even achteruit toen er een walm vochtige lucht opsteeg uit de onheilspellende spleet die dr. Burrows had gemaakt.

Haastig trokken ze nog twee planken van hun plaats, zodat er een schouderbreed gat ontstond. Even viel er een stilte, waarin vader en zoon elkaar in het schijnsel van hun helmlampen met een samenzweerde glimlach aankeken. Hun gezich-

ten waren met modder besmeurd, als indianen op oorlogspad. Ze richtten hun aandacht weer op het gat en staarden verwonderd naar de stofdeeltjes die als kleine diamantjes rond zweefden en telkens andere groepjes vormden tegen de inktzwarte opening.

Dr. Burrows boog zich voorzichtig naar de opening. Will keek over zijn schouder mee. In het licht van hun helmlampen doemde een gewelfde tegelwand op. Toen ze nog dieper keken, zagen ze oude posters waarvan de randen loszaten en zachtjes heen en weer bewogen als slierten waterplanten op de bodem van de oceaan. Will hief zijn hoofd iets op en tuurde nog verder weg tot hij de rand van een geëmailleerd bord ontdekte. Dr. Burrows volgde de blik van zijn zoon zodat de lichtstralen van hun lampen samenvielen en de tekst duidelijk te lezen was.

'Highfield & Crossly North! Dit is het, Will, dit is het! We hebben het gevonden!' Dr. Burrows' opgewonden stem echode in de bedomppte ruimte van het in onbruik geraakte stationnetje. Ze voelden een lichte bries langs hun gezicht strijken toen er iets over het perron fladderde dat vervolgens op de rails viel, iets wat in paniek was geraakt door de brute verstoring van deze in vergetelheid geraakte catacombe.

Will schopte lukraak tegen de planken rond de opening, waardoor splinters en stukken vermolmd hout in het rond vlogen. Plotseling gleed de aarde onder hem weg en rolde het zand in de spelonk. Hij pakte zijn schep, wurmde zich door het gat, op de voet gevolgd door zijn vader, en liep een stukje over de stevige bodem van het perron. Hun voetstappen echoden in de stilte, hun helmlampen wierpen brede lichtbanen in de omringende duisternis.

Spinrag hing in strengen van het plafond en dr. Burrows moest een web van zijn gezicht blazen. Toen hij om zich heen keek, viel het schijnsel van zijn lamp op zijn zoon. Will zag er

vreemd uit. Zijn strogele haar stak onder zijn gedeukte mijnwerkershelm uit en zijn lichtblauwe ogen straalden van opwinding. Het was lastig om Wills kleren te beschrijven, behalve dan dat ze dezelfde kleur en structuur leken te hebben als de roodbruine klei waarin hij had gewerkt. Hij zat er tot aan zijn nek mee vol gesmeerd, waardoor hij op een beeldhouwwerk leek dat op wonderbaarlijke wijze tot leven was gekomen. Dr. Burrows zelf was een pezige man van gemiddelde lengte – niet lang maar ook niet klein, gewoon ertussenin. Hij had een rond gezicht met priemende bruine ogen die dankzij zijn dikke brillenglazen nog doordringender leken.

‘Kijk eens daarboven, Will. Kijk eens!’ zei hij. Met zijn lamp scheen hij op een bord boven het gat waar ze zojuist doorheen gekropen waren. **UITGANG** stond er in grote zwarte letters op. Ze pakten hun zaklampen, knipten ze aan en lieten de lichtbundels samenvallen met die van hun zwakkere helmlampen. Zo tastten ze de duisternis af om de volle lengte van het perron te onthullen. Door het plafond groeiden boomwortels en de muren waren verweerd en bedekt met kalkaanslag daar waar vocht door de spleten was gesijpeld. Ergens in de verte hoorden ze het geluid van stromend water.

‘Dit is nog eens een vondst,’ zei dr. Burrows zelfvoldaan. ‘Sinds de aanleg van de nieuwe Highfieldlijn in 1895 heeft niemand hier meer een voet gezet.’ Inmiddels waren ze aan het uiteinde van het perron beland, waar dr. Burrows met zijn zaklamp in de richting van de treintunnel scheen. De opening werd versperd door een berg puin en aarde. ‘Aan de ander kant zal het wel niet anders zijn – ze zullen beide tunnels wel afgesloten hebben,’ zei hij.

Terwijl ze terugliepen over het perron, zagen ze dat de muren bedekt waren met gebarsten roomkleurige tegels met een groen randje. Om de drie meter hingen gaslampen, sommige nog met de glazen kapjes eromheen.

‘Hé pap, kijk daar!’ riep Will. ‘Heb je die posters gezien? Ze zijn nog te lezen. Volgens mij zijn het advertenties voor grond of zoiets. En deze, die is goed te lezen... *Wilkinson’s Circus... plaats: het stadspark... datum: 10 februari 1895*. Moet je die foto zien,’ zei hij ademloos terwijl zijn vader bij hem kwam staan. De poster was niet beschadigd door het water, zodat de felrode kleur van de circustent nog goed te zien was. Voor de tent stond een blauw mannetje met een hogehoed. ‘En kijk hier!’ zei Will. ‘*Te dik? Dr. Gordons slankheidspillen!*’ Met vette lijnen was een dik mannetje met een baard getekend dat een potje omhooghielde.

Ze liepen langs een berg puin die vanuit een gang op het peron was gestort. ‘Die gang leidde waarschijnlijk naar het andere perron,’ zei dr. Burrows tegen zijn zoon.

Ze bleven even staan kijken naar een bewerkte, gietijzeren bank. ‘Die zou mooi staan in onze tuin. Je moet hem alleen even schoonmaken en een paar keer lakken,’ mompelde dr. Burrows terwijl zijn zoon zijn zaklamp op een in de duisternis verborgen houten deur richtte.

‘Pap, stond er op jouw plattegrond geen kantoor of zoiets?’ vroeg Will met zijn blik op de deur gericht.

‘Een kantoor?’ reageerde dr. Burrows. Hij zocht in zijn zakken totdat hij de bewuste kaart had gevonden. ‘Eens even kijken.’ Will wachtte zijn antwoord echter niet af. Hij duwde tegen de deur, maar er was geen beweging in te krijgen. Dr. Burrows liet de kaart voor wat hij was en schoot zijn zoon te hulp. Samen probeerden ze de deur, die scheef in de deurpost hing, open te duwen. Bij de derde poging gaf hij plotseling mee en belandden ze in een ruimte waar een regen van zand op hun hoofden en schouders viel. Hoestend en het stof uit hun ogen vegend baanden ze zich een weg door de spinnenwebben.

‘Wauw!’ riep Will vol ontzag uit. In het midden van het kantoorzitje zagen ze een bureau en een stoel, bedekt met een laag

stof. Voorzichtig ging Will achter de stoel staan en veegde met zijn gehandschoende hand het spinrag van de muur, waarna er een grote, verbleekte kaart van het spoorwegnet te zien was. ‘Dit zou weleens het kantoor van de stationschef geweest kunnen zijn,’ zei dr. Burrows. Met zijn arm veegde hij wat stof van het bureaublad. Er werd een blok met vloeipapier zichtbaar waarop een groezelig theekopje met schoteltje stond. Daarnaast stond een klein, door ouderdom verkleurd ding dat groene aanslag op het bureaublad had achtergelaten. ‘Da’s interessant! Een spoorwegtelegraaf, heel mooi gemaakt – van koper, zo te zien.’

Twee muren waren voorzien van planken die waren volgestouwd met half vergane kartonnen dozen. Will pakte er een willekeurige doos af en zette hem snel op het bureau om te voorkomen dat hij al in zijn handen uit elkaar zou vallen. Toen hij het misvormde deksel eraf haalde, keek hij verbaasd naar de stapels oude treinkaartjes. Hij pakte er een uit, maar het verweerde elastiek dat de kaartjes bij elkaar hield brak, waardoor ze op het bureau vielen.

‘Ze zijn blanco. Ze zijn niet bedrukt,’ zei dr. Burrows.

‘Je hebt gelijk,’ beaamde Will, zoals altijd verrast door zijn vaders kennis. Hij bekeek een van de kaartjes. Dr. Burrows luisterde echter niet. Hij zat geknield voor een van de onderste planken en trok aan een zwaar voorwerp dat in een oude doek gewikkeld was. De doek viel van ouderdom onmiddellijk uit elkaar bij zijn aanraking. Will draaide zich om en bekeek het apparaat. Het leek op een oude typemachine met een trekhandel aan de zijkant. ‘En hier,’ zei dr. Burrows, ‘hebben we een van de eerste kaartautomaten. Een beetje aangetast, maar de meeste aanslag zullen we er wel vanaf kunnen krijgen.’

‘Wat? Voor het museum?’

‘Nee, voor mijn eigen collectie,’ antwoordde dr. Burrows. Hij aarzelde. Op zijn gezicht verscheen een ernstige uitdrukking.

‘Luister eens, Will. Het lijkt me beter dat we hier met niemand over praten.’

‘Eh?’ Will draaide zich om. Hij fronste een beetje. De kans dat een van hen het van de daken zou schreeuwen dat ze in hun vrije tijd op een ondergrondse wereld waren gestuit, was buitengewoon klein – niemand zou er trouwens in geïnteresseerd zijn geweest. Hun gemeenschappelijke passie voor de archeologische geheimen van de aarde was iets wat ze niet met anderen deelden, iets wat vader en zoon met elkaar verbond.

Ze stonden tegenover elkaar in het kantoor. Hun helmlampen schenen op elkaars gezicht. Omdat hij nog geen antwoord had gekregen van zijn zoon, staarde dr. Burrows hem aan en vervolgde: ‘Ik hoef je toch niet te herinneren aan wat er vorig jaar is gebeurd met die Romeinse villa. Die hoge piet van een professor verscheen op het toneel, pikte onze opgraving in en ging met de eer strijken. Ik had die plek gevonden, en wat heeft het me opgeleverd? Een paar woordjes van dank in dat zielige artikel van hem.’

‘Dat weet ik nog wel,’ zei Will, die zich de woede en frustratie van zijn vader destijs nog scherp kon herinneren.

‘Wil je dat dat weer gebeurt?’

‘Nee, natuurlijk niet.’

‘Nou, ik wil per se voorkomen dat ik weer een voetnoot word. Liever heb ik dat niemand ervan weet. Deze keer gaat er niemand met mijn vondst vandoor. Afgesproken?’

Will knikte instemmend, waarbij het schijnsel van zijn helmlamp op en neer over de muur vloog.

Dr. Burrows keek op zijn horloge. ‘We moeten nu echt terug, hoor.’

‘Oké,’ antwoordde Will met tegenzin.

Zijn vader merkte de toon in zijn stem op. ‘We hebben toch geen haast? Morgenavond kunnen we in alle rust de rest onderzoeken.’

‘Dat is waar,’ zei Will halfhartig. Hij liep naar de deur.

Terwijl ze het kantoor verlieten, klopte dr. Burrows zijn zoon liefkozend op zijn harde helm. ‘Knap werk, Will. Ik kan niet anders zeggen. Eindelijk hebben al die maanden graafwerk toch iets opgeleverd.’

Ze liepen terug naar de opening en na een laatste blik op het perron klauterden ze de tunnel weer in. Na ongeveer zes meter werd de tunnel breder zodat ze naast elkaar konden lopen. Wanneer dr. Burrows zich een beetje zou bukken, kon hij er net in staan.

‘We moeten de steunbalken verdubbelen,’ kondigde dr. Burrows aan, terwijl hij de betimmering boven hun hoofden bekeek. ‘In plaats van een om de meter, zoals we hebben besproken, staat er nu een om de twee meter.’

‘Oké. Geen probleem, pap,’ verzekerde Will zonder al te veel enthousiasme.

‘En deze troep moet eruit,’ vervolgde dr. Burrows. Met zijn laars wees hij naar een berg klei op de bodem van de tunnel. ‘We moeten hier wel een beetje de ruimte hebben, vind je niet?’

‘Yep,’ antwoordde Will vaag. Hij was niet echt van plan er iets aan te doen. In de roes van de ontdekking lapte hij zijn vaders veiligheidsregels maar al te vaak aan zijn laars. Zijn passie lag in het graven en het laatste waar hij zin in had was tijd verspillen aan het ‘huishouden’, zoals zijn vader het noemde. Bovendien deed zijn vader zelden mee aan het graafwerk. Hij kwam pas opdagen als zijn ‘voorgevoel’ resultaat had opgeleverd.

Dr. Burrows floot afwezig tussen zijn tanden terwijl hij stil bleef staan om een toren van netjes opgestapelde emmers en een berg planken te inspecteren. Naarmate ze verder liepen, voerde de tunnel omhoog. Nog een paar keer bleef hij staan om de steunbalken aan beide zijden te controleren. Terwijl hij

er met zijn hand op sloeg, zwol zijn vreemde gefluit aan tot een onvoorstelbaar hoog gepiep.

De tunnel hield uiteindelijk op met stijgen en liep uit in een grote kamer, waar een schraagtafel en twee erbarmelijk uitziende leunstoelen stonden. Ze gooiden een deel van hun uitrusting op de tafel en liepen vervolgens het laatste stukje van de tunnel door naar de ingang.

Net toen de stadsklok zeven uur sloeg, werd in de hoek van parkeerplaats Temperance Square een stuk golfplaat een paar centimeter omhooggetild. De zomer was net begonnen en aan de horizon was nog maar een klein streepje zonlicht te zien. Toen vader en zoon zich ervan verzekerd hadden dat de kust veilig was, schoven ze de metalen plaat weg en werd het grote afgetimmerde gat in de grond zichtbaar. Ze staken hun hoofden naar buiten om te controleren of er niemand op de parkeerplaats te zien was en klauterden vervolgens het gat uit. Toen het golfplaten deksel weer over het gat lag, schopte Will er zand overheen om het te verbergen. De wind floot door de omheining van de parkeerplaats en blies een krant als een pluizenbol over de grond totdat hij in losse bladzijden uit elkaar waaide over de parkeerplaats. Terwijl de ondergaande zon werd weerspiegeld in de wijnrode dakpannen van het nabijgelegen appartementencomplex en de contouren van de omringende pakhuizen zich scherp aftekenden in de oranje gloed, kuierden beide Burrows de parkeerplaats af, als goudzoekers die van hun mijn terugkeerden naar de stad.